

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si www.mddsz.gov.si

Številka: 109-55/2019
Ljubljana, 2. 2. 2020
EVA
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Mnenje Vlade Republike Slovenije v zvezi s pozivom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj ter ostalih glede pokojnin, dolgotrajne oskrbe, zdravstvenega zavarovanja in ukinitve prekarnega dela – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne....sprejela naslednji
S K L E P:
Vlada Republike Slovenije je sprejela mnenje v zvezi s pozivom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj ter ostalih glede pokojnin, dolgotrajne oskrbe, zdravstvenega zavarovanja in ukinitve prekarnega dela ter ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije.
Stojan Tramte GENERALNI SEKRETAR
Priloge: <ul style="list-style-type: none">- predlog mnenja Vlade RS.
Prejmejo: <ul style="list-style-type: none">- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,- Ministrstvo za zdravje,- Služba Vlade RS za zakonodajo,- Državni zbor Republike Slovenije,- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; - mag. Mitja Žiher, vodja sektorja, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/

5. Kratak povzetek gradiva:

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) je dne 25. 10. 2019 prejela Poziv Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj ter ostalih (v nadaljnjem besedilu: ASA) glede pokojnin, dolgotrajne oskrbe, zdravstvenega zavarovanja in ukinitve prekarnega dela.

ASA je v odprtem pismu zahteval izpolnitev naslednjih zahtev:

1. zahteva za dvig pokojnin za 7,2 %;
2. zahteva za izplačilo letnega dodatka v skladu s sistemskim zakonom;
3. zahteva za zvišanje minimalnih starostnih pokojnin nad minimalne življenjske stroške v višini 636 evrov;
4. zahteva za sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi;
5. zahteva za zmanjšanje čakalnih dob v zdravstvu, za povečanje dostopnosti do zdravstvenih specialistov ter za ureditev prenosa dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja na ZZZS;
6. zahteva glede dodatkov k minimalni plači in za 8-urni delavnik za vse,
7. zahteva za ukinitve prekarnega dela in dela preko pogodbenih agencij.

MDDSZ je sicer v zvezi z identičnimi zahtevami v začetku oktobra 2019 predlagatelju z vidika pokojninskega in invalidskega zavarovanja že posredovalo pojasnilo št. 109-55/2019-2, v tokratnem mnenju pa Vlada RS podaja pojasnila v zvezi s posameznimi zahtevami tako z vidika pokojninskega in invalidskega zavarovanja kot tudi z vidika delovnopravne zakonodaje ter z vidika delovnega področja ministrstva, pristojnega za zdravje.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,

- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
---	----

Gradivo ne vsebuje vsebine, ki bi zahtevala sodelovanje javnosti.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
---	----

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
---	----

**Mag. Ksenija KLAMPFER
MINISTRICA**

Priloge:

- predlog sklepa.

PREDLOG

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne....sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je sprejela mnenje v zvezi s pozivom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj ter ostalih glede pokojnin, dolgotrajne oskrbe, zdravstvenega zavarovanja in ukinitve prekarnega dela ter ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Priloge:

- predlog mnenja Vlade RS.

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za zdravje,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Državni zbor Republike Slovenije,
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj.

Mnenje Vlade Republike Slovenije v zvezi s pozivom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj ter ostalih glede pokojnin, dolgotrajne oskrbe, zdravstvenega zavarovanja in ukinitve prekarnega dela

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) je dne 25. 10. 2019 prejela Poziv Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Območna organizacija Spodnje Podravje – Aktiv sindikalnih aktivistov Ptuj ter ostalih (v nadaljnjem besedilu: ASA) glede pokojnin, dolgotrajne oskrbe, zdravstvenega zavarovanja in ukinitve prekarnega dela.

ASA je v odprtem pismu zahteval izpolnitev naslednjih zahtev:

1. zahteva za dvig pokojnin za 7,2 %;
2. zahteva za izplačilo letnega dodatka v skladu s sistemskim zakonom;
3. zahteva za zvišanje minimalnih starostnih pokojnin nad minimalne življenjske stroške v višini 636 evrov;
4. zahteva za sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi;
5. zahteva za zmanjšanje čakalnih dob v zdravstvu, za povečanje dostopnosti do zdravstvenih specialistov ter za ureditev prenosa dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja na ZZZS;
6. zahteva glede dodatkov k minimalni plači in za 8-urni delavnik za vse,
7. zahteva za ukinitve prekarnega dela in dela preko pogodbenih agencij.

V zvezi z navedenim pozivom Vlada RS uvodoma pojasnjuje, da je v zvezi z identičnimi zahtevami MDDSZ v začetku oktobra 2019 predlagatelju z vidika pokojninskega in invalidskega zavarovanja že posredovalo pojasnilo št. 109-55/2019-2.

V nadaljevanju Vlada RS podaja pojasnila v zvezi s posameznimi zahtevami.

1. V zvezi z odpravo varčevalnih ukrepov, prvotno sprejetih z Zakonom za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A in 72/19; v nadaljnjem besedilu: ZUJF), Vlada RS pojasnjuje, da le-ti niso prizadeli zgolj upokojujencev, temveč je zakonodajalec z njimi poskušal enakomerno poseči v vse družbene skupine (javni uslužbeneci, upokojujenci, družine, mladi itn.) ter pravično porazdeliti breme težkih razmer, ki jih je prinesla gospodarsko-finančna kriza. Z ukrepi s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja je Republika Slovenija sledila cilju stabilizacije javnih financ in zagotovitve finančne vzdržnosti pokojninskega sistema z namenom, da bo tudi v bodoče omogočeno zagotavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter njihovo izplačevanje iz pokojninske blagajne.

Vlada RS se ves čas zavzema za zagotavljanje socialne in materialne varnosti vseh kategorij upokojujencev, v okviru tega cilja pa tudi za odpravo varčevalnih ukrepov v povezavi z usklajevanjem pokojnin. Vlada RS se strinja, da je usklajevanje pokojnin temeljni instrument, s katerim se ohranja realna vrednost pokojnin v daljšem časovnem obdobju, upokojujencem pa se na ta način zagotavlja socialna in materialna varnost. Na ta način se spoštuje načelo pravne države ter tudi pravna varnost posameznikov ter zaupanje le-teh v sistem, ki je bilo pred nekaj leti zaradi večkratnih posegov v sistem pokojninskega zavarovanja z drugimi zakoni omajano. V primeru razpoložljivih dodatnih finančnih sredstev ter utemeljenosti porabe le-teh tako Vlada RS meni, da je smiselno, da se dodatne uskladitve, z namenom zmanjšanja negativnih učinkov varčevalnih ukrepov, še naprej zagotavljajo z izrednimi uskladitvami, ki so bile v zadnjih letih kar nekajkrat tudi izvedene.

Vlada RS tako v zadnjih letih znotraj dovoljenih okvirov zagotavlja več sredstev za upokojujence.

Varčevalni ukrepi, ki so biličasne narave, so bili odpravljeni že v letu 2016, ko so bile izkazane ugodnejše družbeno-ekonomske razmere. Vse od tedaj so se pokojnine usklajevale celo ugodneje kot bi se usklajevale skladno s sistemsko zakonodajo. Tako so se pokojnine, poleg rednih uskladitev (za 0,2 % v letu 2010, za 0,4% v letu 2011, za 0,1% v letu 2013, za 0,7% v letu 2016, za 1,5 % v letu 2017, za 2,2 % v letu 2018 in za 2,7 % v letu 2019), v zadnjih letih tudi izredno usklajevale, in sicer za 0,4 % v letu 2016, za 1,1 % v letu 2018 in za 1,5 % v decembru 2019, pri čemer je bila uskladitev vezana na odstotek rasti BDP.

Enako kot pokojnine se usklajuje tudi najnižji znesek zagotovljene pokojnine, ki trenutno znaša 538,53 evra, po januarski redni uskladitvi pokojnin pa bo znašal 557,37 evra.

Vendar pa želi Vlada RS opozoriti, da usklajevanje pokojnin po drugi strani bistveno vpliva na stanje odhodkov pokojninske blagajne na dolgi rok ter na vzdržnost celotnega pokojninskega sistema. Glede na dejstvo, da npr. izredna uskladitev pokojnin v višini enega odstotka pomeni približno 50 mio evrov dodatnih finančnih sredstev iz državnega proračuna na letni ravni, Vlada RS v zvezi s finančnimi učinki usklajevanja poudarja, da je potrebno pri izvedbi vseh ukrepov na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja (vključno z usklajevanjem pokojnin) upoštevati tudi javno finančne zmožnosti Republike Slovenije in samega pokojninskega sistema. Republika Slovenija je poleg tega zavezana k spoštovanju ustavne določbe o fiskalnem pravilu, obsega izdatkov, ki je določen v sprejetem finančnem okviru za pokojninsko blagajno, pa v skladu z veljavnimi predpisi in zavezami v nobenem primeru ni dovoljeno preseči.

2. V zvezi z zahtevo ASA, da se letni dodatek uredi v skladu s sistemskim zakonom, ki predvideva dve višini letnega dodatka, Vlada RS pojasnjuje, da Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19 in 75/19; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) pravice do letnega dodatka ne opredeljuje natančneje, prav tako ne določa njegove višine, temveč sistematično napotuje na določitev višine letnega dodatka v zakonu, ki ureja izvrševanje državnega proračuna, kar nakazuje na to, da se višina letnega dodatka določi v skladu s finančnimi zmožnostmi države. Edini odmik od sistemske zakonodaje pri obstoječi ureditvi določitve višine letnega dodatka je torej v dejstvu, da se le-ta namesto v dveh višinah izplača v petih, pri čemer Vlada RS poudarja, da je zaradi slednjega mogoče v večji meri upoštevati socialni položaj ter višine pokojnin posameznih upokojencev, kar je nenazadnje v skladu z namenom letnega dodatka, ki ima v zadnjih letih izrazito značaj socialno varstvene dajatve.

V skladu z navedenim tako Vlada RS pojasnjuje, da je višina letnega dodatka vezana na stanje na področju javnih financ, pri čemer je v zadnjih letih za njegovo izplačilo namenjenih več sredstev. V preteklem letu so bila za izplačilo zagotovljena dodatna sredstva v višini 140 mio evrov, kar je na enaki ravni kot leta 2012, pred uveljavitvijo ZUJF. Letni dodatek so prejeli vsi upokojenci, in sicer v petih različnih višinah (od 127 do 437 evrov), v odvisnosti od višine pokojnine, ki jo prejemajo, pri čemer so se višine letnega dodatka v primerjavi z letom 2018 v vseh razredih povišale za 27 evrov. Tudi za letošnje leto je višina letnega dodatka določena v petih različnih zneskih (od 130 do 440 evrov), pri čemer se bo skupni znesek, namenjen za izplačilo letnega dodatka, v primerjavi z lanskim letom še povečal in bo znašal okvirno 145 milijonov evrov.

Z razdelitvijo na pet razredov se v večji meri upošteva socialni položaj prejemnikov pokojnin, pri čemer pa je razkorak med posameznimi razredi manjši kot bi bil npr. v primeru, da bi se letni dodatek izplačal v skladu s sistemskim zakonom, ki predvideva dve višini letnega dodatka. Prav tako je pomembno, da nihče od upokojencev pri prejemu letnega dodatka v letu 2019 ni bil v slabšem položaju glede na preteklo leto, saj so novi razredi določeni na način, da se le-ti prilagodijo predvideni uskladitvi pokojnin, zaradi česar upokojenci zaradi uskladitve pokojnin ne padejo v drug, višji razred.

3. V zvezi z zahtevo po zvišanju najnižjih pokojnin Vlada RS pojasnjuje, da so bile na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja v preteklih letih uvedene tudi nekatere druge spremembe, ki

so ugodno vplivale na socialni položaj upokojencev. Z novelo ZPIZ-2C, ki se je začela uporabljati 1. oktobra 2017, je bil uveden institut zagotovljene višine, ki je vsem upokojencem, ki so kadarkoli delali polno pokojninsko dobo, določeno z vsakokratno zakonodajo, zagotovil znesek najnižje starostne ali invalidske pokojnine v višini 500 evrov mesečno, in sicer v primeru, če starostna ali invalidska pokojnina za zakonsko predpisano pokojninsko dobo ne dosega tega zneska. Najnižji znesek zagotovljene pokojnine se usklajuje enako kot pokojnine in trenutno znaša 538,53 evrov.

Nadalje Vlada RS pojasnjuje, da je Državni zbor RS dne 29. 11. 2019 sprejel novelo sprememb pokojninske in invalidske zakonodaje. V grobem lahko spremembe zajamemo z dvema ciljema. Prvi cilj je podaljševanje delovne aktivnosti, ki ga želi Vlada RS doseči s spodbudami za ostajanje v zavarovanju ter zagotavljanjem sočasnega prejemanja dela pokojnine in opravljanja dela upokojencev. Drugi cilj pa je, da se z dvigom odmernih odstotkov izboljša gmotni položaj upravičencev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pri tem je posebna pozornost posvečena zvišanju socialne varnosti najranljivejših skupin v okviru pokojninskega sistema. Poglavitne spremembe, ki so bile oblikovane na podlagi opravljenih pogajanj med socialnimi partnerji, zajemajo zvišanje odmernega odstotka in posledično zagotavljanje višje socialne varnosti za prejemnike najnižje starostne, invalidske in družinske pokojnine ter nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

Vlada RS meni, da je potrebno na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja pripraviti takšne rešitve, ki bi omogočale izboljšanje socialnega stanja tako upokojenih oseb kot tudi zavarovancev, ki se še upokojujejo, vendar pa je potrebno le-te vpeljati premišljeno in jih oblikovati na način, ki bo upošteval temeljna načela pokojninskega zavarovanja.

4. V zvezi z zahtevo za sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi Vlada RS pojasnjuje, da je navedeni predpis v zaključni fazi priprave, in sicer v procesu tehničnega usklajevanja med deležniki delovne skupine.

5. Vlada RS nadalje v zvezi z zahtevo za zmanjšanje čakalnih dob v zdravstvu, za povečanje dostopnosti do zdravstvenih specialistov ter za ureditev prenosa dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) pojasnjuje, da je v pripravi sistemski in celovit Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, v okviru katerega je med drugim predvidena tudi odprava dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in njegova nadomestitev z obvezno dajatvijo. Višina slednje bo progresivna, torej bo odvisna od višine dohodka posameznika in se bo plačevala iz neto dohodka. Ker gre za sistemski zakon, bo na novo urejal tudi vrsto drugih vsebin, kot so:

- vloga ZZZS in upravljanje ZZZS,
- pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in postopke za njihovo uveljavljanje,
- bolezni,
- zavarovalne osebe,
- prispevne stopnje in osnove,
- partnersko dogovarjanje ipd.

Z ukinitvijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki ga sedaj izvajajo tri zavarovalnice, bodo odpravljeni administrativni stroški, ki za vse tri omenjene zavarovalnice letno znašajo okoli 50 milijonov evrov.

Glede čakalnih dob bi želeli poudariti, da je poslanstvo Vlade RS voditi zdravstveno politiko v največjo korist vseh prebivalcev Republike Slovenije, tako da se zagotavlja dostopna, učinkovita, kakovostna in varna zdravstvena obravnava ter najvišja stopnja varovanja in krepitev zdravja. Vlada RS se zaveda, da čakalne dobe vplivajo na samo kakovost zdravstvenega sistema, saj zaradi zakasnitve začetka zdravljenja lahko vplivajo na potek in uspešnost zdravljenja, prispevajo k višjim stroškom zdravljenja, daljši odsotnosti z dela in družinskega kroga, daljši potek rehabilitacije ter slabše stanje bolnikov po zdravljenju.

Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ) v okviru svojih pristojnosti raziskuje, predlaga in izvaja ukrepe ter aktivnosti za izboljšanje problematike nedopustnih čakalnih dob. Glede na razpoložljive vire bodo tudi v letošnjem letu, tako kot vsako leto, omogočene širitve programov, določen bo širši nabor programov plačanih po realizaciji. Aktivnosti MZ so usmerjene tudi na izboljšanje podatkov o čakalnih dobah in čakajočih, saj je od leta 2018 uveden elektronski sistem za naročanje (eNaročanje), ki ga MZ kontinuirano izboljšuje.

V letu 2019 je MZ vzpostavilo sodelovanje s svetovno zdravstveno organizacijo (WHO) za prenos izkušenj in dobrih praks tujih držav, ki so se soočale z istovrstnimi izzivi na področju čakalnih dob. Z namenom zmanjšanja obremenitev obstoječih zdravnikov izvaja tudi aktivnosti za povečan vpis zdravnikov ali uvoz tujih zdravnikov. V pripravi je tudi nov Zakon o pacientovih pravicah, ki bo zdravnike razbremenil administrativnih aktivnosti in na ta način zdravnikom omogočil čas za delo s pacienti.

Pobuda MZ za izboljšanje stanja na področju problematike čakalnih dob pa je načrtovana tudi v smeri, da del odgovornosti prevzamejo tudi pacienti sami. Ena izmed možnosti je, da ne izostajajo od terminov, ko so naročeni na storitev in da ne predstavljajo terminov ter da poiščejo izvajalca zdravstvene dejavnosti v javni mreži, ki ima dopustne čakalne dobe. Za večino storitev, razen parih vrst zdravstvenih storitev, je v Republiki Sloveniji zagotovljena dopustna čakalna doba. Pacienti imajo možnost, da se na storitve naročajo tudi preko brezplačne telefonske številke 080 24 45, kjer svetovalci pacientom svetujejo glede naročanja na določeno storitev.

6. V zvezi z zahtevo glede dodatkov k minimalni plači in za 8-urni delavnik za vse, z vidika delovnopravne zakonodaje Vlada RS pojasnjuje, da se dodatki, določeni z zakoni in drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami, del plače za delovno uspešnost in plačilo za poslovno uspešnost, dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi, ne všteto v minimalno plačo, kar velja za plačilo dela, opravljenega od 1. januarja 2020 dalje. Pred tem so bili iz obsega minimalne plače izključeni le dodatki za delo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, to pa so dodatki za nadurno delo, nočno delo, delo v nedeljo in delo na praznike in dela proste dneve po zakonu.

7. V zvezi z zahtevo za ukinitvev prekarnega dela in dela preko pogodbenih agencij Vlada RS pojasnjuje, da MDDSZ pripravlja celovit nabor ukrepov za odpravo prekarnega dela, ki se bodo oblikovali v okviru medresorske delovne skupine za načrtovanje in izvedbo ukrepov proti prekarnega dela oz. pripravo strategije boja proti prekarnega dela, katere delo bo teklo vzporedno s projektom MAPA. Medresorska delovna skupina je bila ustanovljena v januarju 2019.

Pri projektu MAPA gre za skupni projekt treh slovenskih univerz, ki temelji na multidisciplinarnem pristopu raziskovanja v vseh fazah raziskovanja, s čimer želimo doseči sintezo in preseči različne pristope glede opredelitve koncepta prekarnega dela. Raziskovalno delo se izvaja v obdobju od 1. 4. 2018 do 31. 3. 2020 - to je 24 mesecev. Projekt MAPA je usmerjen v zmanjšanje negativnih posledic prekarnega dela in s tem segmentacije na trgu dela ter zagotavljanje dostojnega dela vsem delavcem.

Projekt MAPA naslavlja diskusijo, da ni vsako atipično delo že kot tako prekarnega dela, niti ni zadosten ukrep za preprečevanje nastanka prekarnega dela zgolj enostavna razširitev določene značilnosti standardne zaposlitve na prekarne delo, ker je prekarnega dela veliko bolj kompleksen problem.

Medresorska delovna skupina je do sedaj opravila več sej. Trenutno poteka pregled oblik dela po posameznih resorjih, opredelitev do glavnih pomanjkljivosti ter določitev potrebnih sprememb glede na ugotovljene pomanjkljivosti, ki se jih bo obravnavalo na nadaljnjih sejah medresorske delovne skupine.

V nadaljevanju se predvideva pregled možnih rešitev za zmanjšanje tveganja prekarnega dela in iskanje skupnih okvirov z vidika sistemskega pristopa, nato pa skupaj z zaključkom projekta MAPA MDDSZ

predvideva tudi zaključek dela medresorske delovne skupine in potrditev zaključkov (celovit nabor ukrepov za omejitev učinkov prekarosti).